

Uzmanıyla Buluşalım - 1

Bilimsel Sunumlarımızda Terminoloji ve Yazım Karmaşası: Klimik 2022'den Örnekler

Haluk ERAKSOY

İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve
Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

Giriş

- Tıp terimlerinde bir birlik sağlanması ve bunlara Türkçe karşılıklar bulunması çok eski bir sorunumuzdur.
- Sorunun başlangıcı, Osmanlıcanın yeterli olmadığı iddiasıyla tıp öğretiminin Fransızca olarak başlatılmasına kadar uzanmaktadır.
- Tıbbiye'deki öğretim dili Türkçe olduktan sonra da yabancı dillerden giren tıp terimlerinin nasıl yazılacağı bir başka sorun haline gelmiştir.
- Günümüzde de yabancı terimlerin yazımı üzerinde uzlaşılabilmiş, yazım konusu birtakım kurallara bağlanabilmiş değildir.
- Bilimsel toplantılarda yapılan sunumlar, bu konuda yaşanan karmaşanın âdeta bir aynası gibidir.
- Bu sunumda *XXII. Türk Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Kongresi* (9-12 Mart 2022, Antalya) sunumlarının incelenmesi sırasında saptanan birkaç sorun başlığı ayrı ayrı irdelenecek ve çözüm önerilerinde bulunulacaktır.

Tıp Terimlerinin Söylenişi

- Batı dillerinde ortak olan ve çoğu eski Yunanca ve Latince köklere dayanan tıp terimleri, bazı istisnaları olmakla birlikte, Türkçeye geleneksel olarak Fransızca söylenişleriyle kabul edilmişlerdir.
- Alerji (*allergie*), bruselloz (*brucellose*), dansite (*densité*), difüzyon (*diffusion*), draje (*dragée*), glisemi (*glycémie*), immünoloji (*immunologie*), koagülasyon (*coagulation*), kompleman (*complément*), konvalesan (*convalescent*), metastaz (*métastase*), myelit (*myelite*), pyüri (*pyurie*), rekombinan (*recombinant*), trombosit (*thrombocyte*), tüberküloz (*tuberculose*) gibi.
- Bazı Fransızca sözcükler de Türkçeye kabul edilirlerken özgün söylenişleriyle benimsenmemişlerdir.
- Bu “**aykırı**” sözcüklerin hepsi, “**h**” ünsüzüyle ya da “**e**” ve “**i**” ünlüleriyle başlayan sözcüklerdir.

"h" Harfiyle Başlayan "Aykırı" Sözcükler*

- h ematologie, h emoglobine, h emorroide, h epatite, hormone, hybride, hydroc ephalie, hygi ene, hypertension
  - hematoloji, hemoglobin, hemoroid, hepatit, hormon, hibrid, hidrosefali, hijyen, hipertansiyon
- h otel
  - otel

*T rk Dil Kurumu ve Dil Derneği kaynaklarında olanlar

"e" Harfiyle Başlayan "Aykırı" Sözcükler

Türk Dil Kurumu ve Dil Derneği kaynaklarında olanlar

- embryon, embolie, endémique, endocrine, endoscopie, enzyme, encéphalite, entérite
  - embriyon, emboli, endemik, endokrin, endoskopi, enzim, ensefalit, enterit

Türk Dil Kurumu ve Dil Derneği kaynaklarında olmayanlar

- *emphysème, empirique, empyème*
  - amfizem, ampirik, ampiyem

Seven Versus 14 Days of Antibiotic Therapy for Uncomplicated Gram-negative Bacteremia: A Noninferiority Randomized Controlled Trial

Dafna Yahav,^{1,2} Erica Franceschini,³ Fidi Koppel,⁴ Adi Turjeman,^{2,5} Tanya Babich,^{2,5} Roni Bitterman,⁶ Ami Neuberger,^{6,8} Nesrin Ghanem-Zoubi,⁴ Antonella Santoro,³ Noa Eliakim-Raz,^{1,2} Barak Pertzov,⁵ Tali Steinmetz,⁵ Anat Stern,⁴ Yaakov Dickstein,⁴ Elias Maroun,⁴ Hiba Zayyad,⁴ Jihad Bishara,^{1,2} Danny Alon,⁷ Yonatan Edel,^{2,8} Elad Goldberg,³ Claudia Venturelli,³ Cristina Mussini,³ Leonard Leibovici,^{2,5} Mical Paul^{4,6}; for the Bacteremia Duration Study Group*

- Hastaların çoğunda idrar kaynağı (%68) ve
  - Enterobacteriaceae enfeksiyonu (% 90)
  - % 18'inde çoklu ilaca dirençli patojenler
  - Her gruptaki hastaların yaklaşık % 10'unda yeni dirençli enfeksiyonlar
- 14 ve 28 günlük ölüm oranları da iki grupta benzer

COVID-19 Hastalarında Fungal Enfeksiyonlar İçin Risk Faktörleri

- Entübasyon gibi invazif prosedürler akciğer dokusunun mantar ile kolonizasyonuna neden olur
- Kronik pulmoner hastalık öyküsü
- Uzamış kortikosteroid alımı
- Antimikrobiyal tedavi
- Hastalarda immünolojik bozulma
- İnvazif oksijen desteği gereksinimi antifungal dirençli mikroorganizmalar ile koenfeksiyon için esas belirleyicidir

Sunum Planı

- Yaşlılıkta **enfeksiyonlara** yatkınlık oluşturan faktörler
- Yaşlılarda **enfeksiyon** düşündürülen semptomlar
- Yaşlılarda **enfeksiyonların** tanısında kullanılan biyobelirteçler
- Yaşlılarda sık görülen **enfeksiyonlarda** klinik ve tanı

Sık görülen geriatrik enfeksiyonlar

• Toplum kökenli

- Üriner sistem enfeksiyonu
- Pnömoni
- Yumuşak doku enfeksiyonları
- İnfektif endokardit
- Nedeni bilinmeyen ateş

• Bakımevleri

- Üriner sistem enfeksiyonu
- Aspirasyon pnömonisi
- Bası yarası enfeksiyonları
- Gastroenterit (C.difficile)
- İnfektif endokardit
- Nedeni bilinmeyen ateş

Üriner sistem enfeksiyonları

Geriatrik hastalarda en sık görülen enfeksiyon;

- Mesanede detrisör kas disfonksiyonu
- Prostat hipertrofisi nedeniyle obstriksüyon
- Nörojenik mesane
- Rezidü idrar
- Bakteriüri sıklığında artış
- Sonda kullanım sıklığında artış

İnfeksiyon ve Yaş

- Yaşam beklentisi uzaması- immün yaşlanma
- Ciddi enfeksiyonlu >65 yaş hasta sayısındaki artış
- Enfeksiyonlar genellikle daha şiddetli
- Mortalite yüksek
- Enfeksiyonla ilişkili semptomların atipik
  - Tanı

– **Antimikrobiyal tedavide gecikme**

Geriatric İnfeksiyonlar

- İdrar yolu infeksiyonları,
- Pnömoni,
- Bakteriyemi,
- Protez infeksiyonları,
- Deri-yumuşak doku, dekübit infeksiyonları,
- Grip, >65 yaş ilk 10 ölüm nedeni
- >65, COVID-19 enfeksiyonunda kötü prognoz

**İnvaziv Fungal Enfeksiyonlarda Ne
Değişti?
Güncel Tanı ve Yaşanan Zorluklar**

22. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

9-12 Mart 2022

Gloria Golf Resort Belek Antalya

KLİMİK
2022

MİÇG

KLİMİK DERNEĞİ MANTAR
İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

İnvazif Fungal İnfeksiyonlarda Ne Değişti?

Epidemiyolojide güncelleme

22. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

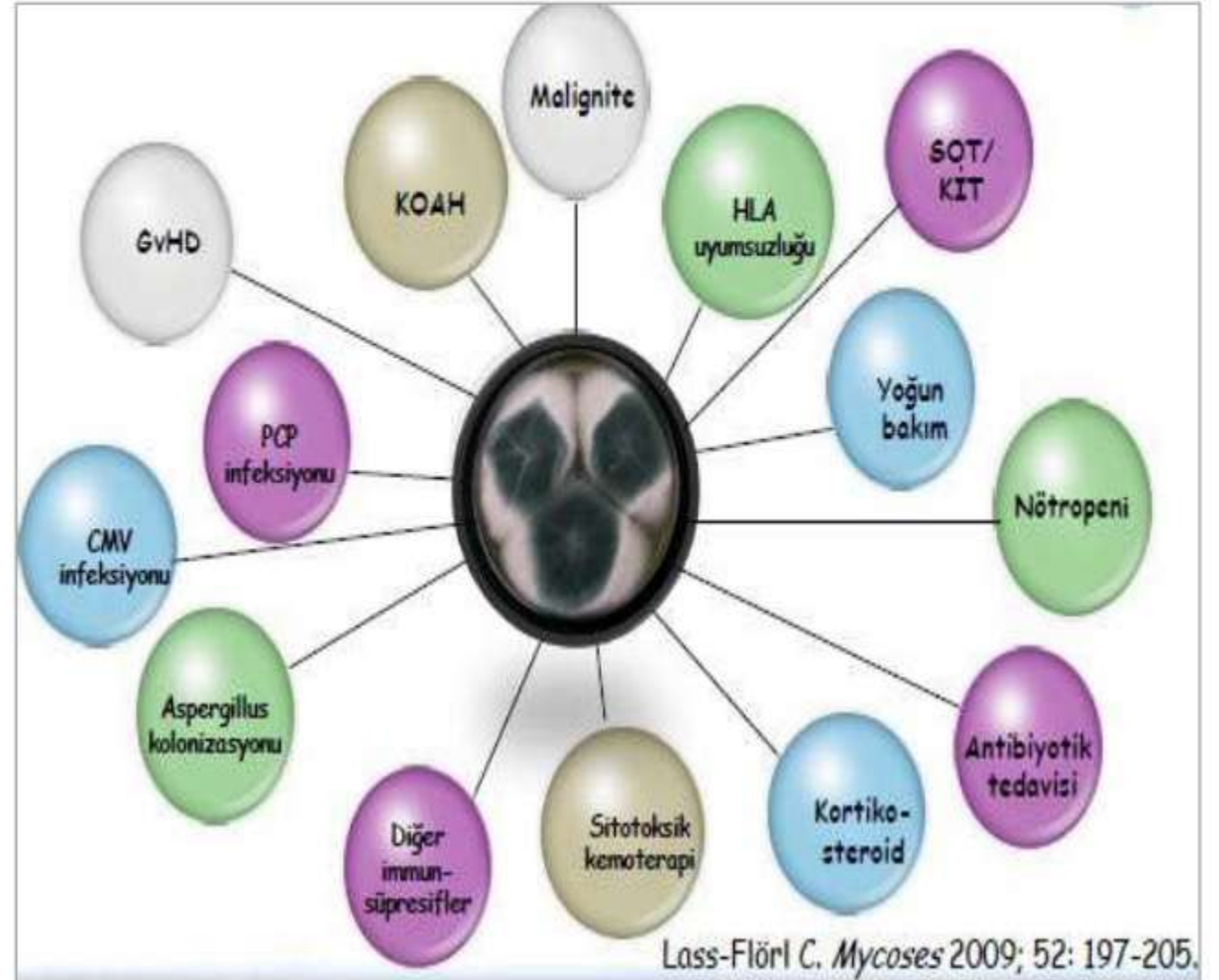
MİÇG

KLİNİK DERNEĞİ MANTAR
İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

İnvaziv Fungal İnfeksiyon (İFi) Yönetimi

İnvaziv Fungal Enfeksiyonlar (İFE)

- Hayatı tehdit eden fırsatçı enfeksiyonlar
  - Kanser hastaları
  - Nakil olan hastalar
    - Nötropeni, mukoz bariyerinin bozulması yoğun antibiyotik ve kortikosteroidler
  - Otoimmün hastalığı olanlar
    - İmmünsüpresyon yapan ilaçlar ve kortikosteroidler
  - Kronik hastalığı olanlar
    - Kronik granülomatöz hst
    - Kronik akciğer hst
    - Kronik renal hst..vs
    - Kronik CMV enfeksiyonları
  - Yoğun bakım hastaları
    - Yoğun bakım ihtiyacı olan büyük cerrahi geçirenler
    - Yoğun bakım ihtiyacı olan influenza ve covid-19 hastaları

"i" Harfiyle Başlayan "Aykırı" Sözcükler

Türk Dil Kurumu ve Dil Derneği kaynaklarında olanlar

- implant, incubateur, index, indicateur, insuline, intégration, interactif/ive, interferon, internet
  - **implant, inkübatör, indeks, indikatör, insülin, integrasyon, interaktif, interferon, internet**
- infection, infarctus, inflammation, influenza
  - **enfeksiyon, enfarktüs, enflamasyon, enflüanza**

Türk Dil Kurumu ve Dil Derneği kaynaklarında olmayanlar

- impotence, indication, inclusion, infusion, incidence, incision, inspection, intensité, interstitiel, intoxication, intra-abdominal, intraveineux/euse, intubation, invasif/ive

COVID-19 Hastalarında Fungal Enfeksiyonlar İçin Risk Faktörleri

- Entübasyon gibi invazif prosedürler akciğer dokusunun mantar ile kolonizasyonuna neden olur
- Kronik pulmoner hastalık öyküsü
- Uzamış kortikosteroid alımı
- Antimikrobiyal tedavi
- Hastalarda immünolojik bozulma
- İnvazif oksijen desteği gereksinimi antifungal dirençli mikroorganizmalar ile koenfeksiyon için esas belirleyicidir

İnvaziv Pnömonokokal Hastalıklar

- Erişkinlerde **invaziv** pnömokokal hastalıkların (İPH - *bakteriyemik pnömoni, menenjit, septik artrit ve sepsis*) gelişimi için risk ileri yaş, sigara kullanımı, kronik hastalıklar, immunsupresyon ve aspleni ile artmaktadır.
- Dünya genelinde toplumdaki kazanılan pnömoni nedeniyle hastane yatışlarının %30-50' inden pnömokok pnömonisi sorumludur.
- Serotip dağılımı ve antibiyotik direnci hızları da dahil olmak üzere lokal epidemiyolojinin anlaşılması için erişkin pnömokok hastalıklarının sürveyansı önemlidir.
- Ülkemizde İPH sürveyansı, Aşıyla Önlenebilir **İnvazif** Bakteriyel Hastalıkların Sürveyansı programının kapsamına alınmıştır.

2017 ECDC raporunda bildirilen 23 886 İPH olgusundan 65 yaş üzeri olguların %72' si PPA23 aşısındaki suşlar ile meydana gelmiş

Invaziv Fungal Enfeksiyonlarda Ne Değişti?
Güncel Tanı ve Yaşanan Zorluklar

22. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

MİÇG

KLİNİK DERNEĞİ MANTAR
İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

İnvaziv Fungal İnfeksiyon (İFi) Yönetimi

22. TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI KONGRESİ

9-12 Mart 2022

Gloria Golf Resort Belek Antalya

KLİMİK
2022

MİÇG

KLİMİK DERNEĞİ MANTAR
İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

İnvazif Fungal İnfeksiyonlarda Ne Değişti?

Epidemiyolojide güncelleme

Sonek olarak "-if" mi, "-iv" mi Okunacak?

- İnvaz**if** (*invasif/ive*)
- Akt**if** (*aktif/ive*)
- Pas**if** (*passif/ive*)
- Objekt**if** (*objectif/ive*)
- Sübjekt**if** (*subjectif/ive*)
- Negat**if** (*negatif/ive*)
- Pozit**if** (*positif/ive*)
- Na**if** (*naif/ive*)
- Kalitat**if** (*qualitatif/ive*)
- Kantitat**if** (*quantitatif/ive*)

COVID-19: HIV bulaşı üzerine etkisi belirsiz

> Clin Infect Dis. 2022 Jan 7;ciab1029. doi: 10.1093/cid/ciab1029. Online ahead of print.

Potential Effects of the COVID-19 Pandemic on HIV Transmission: A Modeling Study in 32 US Cities

Anthony Todd Fojo¹, Emma Wallengren², Melissa Schnure², David W Dowdy², Maunank Shah², Parastu Kasaie²

Affiliations + expand

PMID: 35016216 - PMCID: PMC8755375 - DOI: 10.1093/cid/ciab1029

Free PMC article

Abstract

Background: The degree to which the 2019 novel coronavirus disease (COVID-19) pandemic will affect the US human immunodeficiency virus (HIV) epidemic is unclear.

Methods: We modeled HIV transmission in 32 US metropolitan areas from 2020 to 2025, assuming a 40% reduction in sexual transmission and indexed HIV diagnoses.

Results: Simulated HIV diagnoses in 2020-2025 were generally lower than in 2019-2020 in all 32 cities, with a median decrease of 13%. Reported diagnoses of HIV in 2020-2021 were likely to correlate poorly with underlying incidence. Minimizing disruptions to HIV care is critical to mitigating negative effects of the COVID-19 pandemic on HIV transmission.

Conclusions: The effects of COVID-19 on HIV transmission remain uncertain and differ between cities. Reported diagnoses of HIV in 2020-2021 are likely to correlate poorly with underlying incidence. Minimizing disruptions to HIV care is critical to mitigating negative effects of the COVID-19 pandemic on HIV transmission.

ABD, 32 şehir (metropol)
Projeksiyon: 2020 → 2025
- Yeni tanı HIV
Simulasyon
2020 yılında sayıda azalma
2021 veya 2022 geri tepme

Normale dönme:

- Cinsel yolla bulaş Temmuz 2021'e dek
- HIV bakımı Ocak 2022'ye dek

1,161 (%1) daha fazla infeksiyon (vs. COVID-19 salgını yok)

	İyimser simülasyon	Kötümser simülasyon
Cinsel yolla bulaş	↓↓	Değişiklik yok
Virolojik baskılanma	Sürdürülüyor	↓
İnsidans oranı (%95 güvenilir aralık)	%8 daha düşük (%14 daha düşük – değişiklik yok)	%11 daha yüksek (%1 - 21 daha yüksek)

BULAŞ YOLLARI

1. Direkt temas

İnfekte idrar veya dokuların sağlam mukoza veya hasar görmüş deri ile teması sonucu

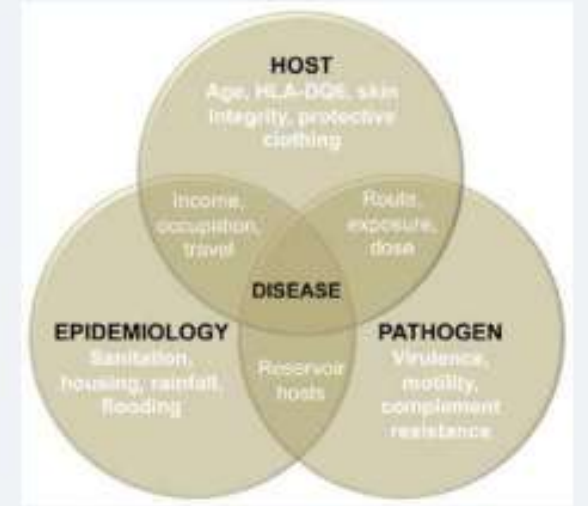
2. İndirekt temas

Hasarlı derinin infekte toprak, su veya bitki ile teması

Kontamine su ve gıdaların tüketilmesi (süt, kontamine et çiğ sebze)

3. Damlacık infeksiyonu

İnfekte idrar damlacıklarının inhalasyonu

Bulaş yolları

Direkt:

- Büyük damlacıklar (≥ 100 mikron) (1,83 m)
- Aerosoller (<100 mikron)

İndirekt: Kontamine yüzey aracılığı ile

Bulaş yolları

- Kemirgen ısırığı ile bulaş nadir.
- Temasla insandan insana bulaşmaz.
(Andes HPS hariç)
- Hantavirus ile enfekte bir hastanın kan, idrar gibi çıkartılarının doğrudan mukozalara teması ile hastalık bulaşabilir.
- Laboratuvar bulaşı

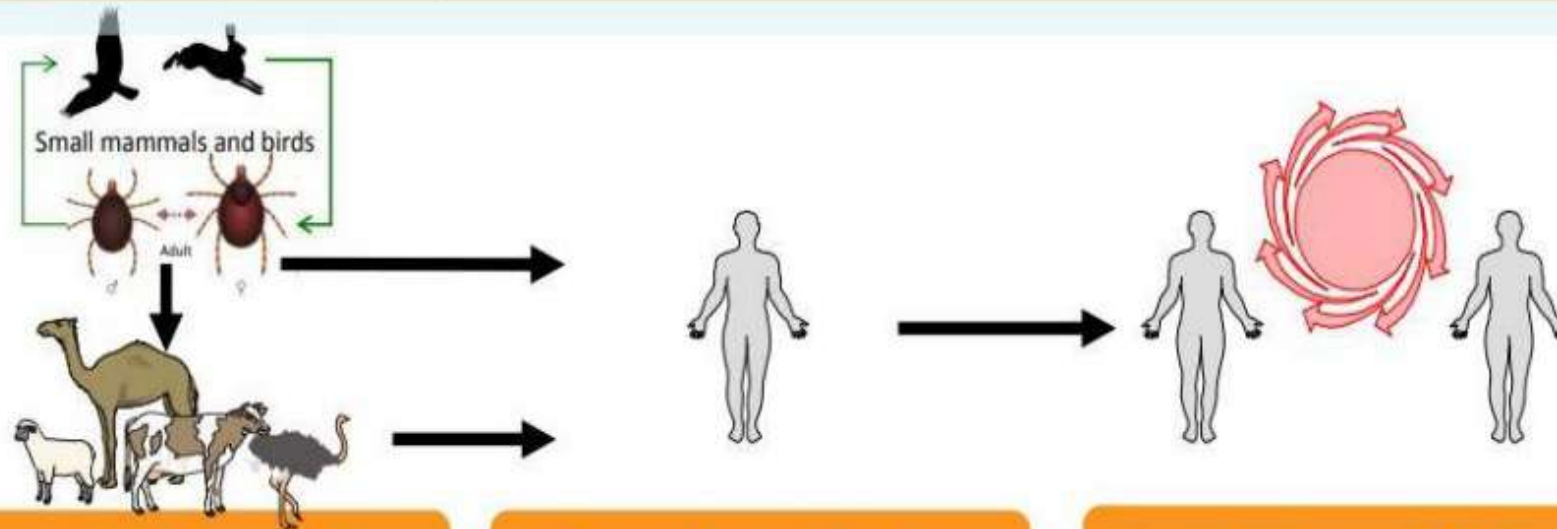

Sunuş

- Epidemiyoloji
- **Bulaş** Yolları
- Patogenez
- Hastalığın Klinik Özellikleri
- Tanı
- Ciddiyet Kriterleri
- Tedavi ve Önleme

KKKA Bulaşma Yolları

HUMANS are the only host of CCHFV in which **DISEASE** manifested

Reservoir *Hyalomma* ticks

- In nature, CCHF virus maintains itself in a cycle involving ticks and vertebrate.
- Most animals don't show symptoms.

Primary human infections

- 80 to 90 % of humans are infected through:
- tick bite or direct contact with blood of infected ticks;
  - direct contact with blood/tissues of infected wild animals and livestock.

Secondary human infections

- Secondary human-to-human transmission occurs through direct contact with the blood, secretions, organs or other body fluids of infected persons.
- High transmission risk when providing direct patient care or handling dead bodies (funerals).

Bulaş Yolları

Enfekte olmuş insandan insana

KKKAV ile enfekte olmuş kan veya vücut sıvıları ile direkt temas:

- Nozokomiyal bulaşma
- Vertikal bulaşma

BULAŞMA MI, BULAŞ MI?

- At-, bak-, bul-, çek-, gir-, kaç-, uç-, vur- + “ş” = **atış-, bakış-, buluş-, çekiş-, giriş-, kaçış-, uçuş-, vuruş-** (Eylemden eylem)
  - + “ma” = **atışma, bakışma, buluşma, çekişme, girişme, kaçışma, uçuşma, vuruşma** (Eylemden eylemlik)
  - **Bulaş-** + “ma” = **bulaşma**
- At-, bak-, bul-, çek-, gir-, kaç-, uç-, vur- + “ş” = **atış, bakış, buluş, çekiş, giriş, kaçış, uçuş, vuruş** (Eylemden eylemlik)
- **Bulaşma** yerine **bulaş** denilemez.
  - Nasıl ki, **atışma** yerine **atış**, **bakışma** yerine **bakış**, **buluşma** yerine **buluş**, **çekişme** yerine **çekiş**, **girişme** yerine **giriş**, **kaçışma** yerine **kaçış**, **uçuşma** yerine **uçuş**, **vuruşma** yerine **vuruş** denilemezse...

Bileşik Sözcüklerde Kaynaştırma Ünlüsü

- Latince bileşik sözcükler yapılırken kökle önek ve/veya son ek arasına zaman zaman başta “o” harfi olmak üzere bir kaynaştırma ünlüsü getirilir.
  - Bu “o” harfi, böyle sözcüklerin Batı dillerindeki biçimlerinde de korunur.
- Türkçede de bu sözcükler okudukları gibi yazılarak kullanılırlar.
  - Akro^osyanoz, gastr^oenter^oloji, hem^ooptizi, hepat^oselüler, kost^overtebral, men^opoz, nefr^ostomi, nükle^okapsid, ser^oprevalans, sit^oopeni, trake^obronşit, vaz^okonstriksiyon, ventrikül^operitoneal

İmmünopatogenez

- Dang humması, enfekte bir sivrisinek ısırığı yoluyla insandan insana bulaşır
- *Aedes aegypti* ve *Aedes albopictus* en bilinen vektörlerdir
- DENV ile ilgili olarak üç tip iletim döngüsü tanımlanmıştır:
  - Orman/enzoonotik döngü – Yağmur ormanlarında *Aedes* sivrisinekleri ve alçak primatlar.
  - Kırsal/endemik döngü – bulaşmanın kontrol altına alındığı küçük köylerde veya adalarda meydana gelir. Zamanla gelişen sürü bağışıklığı ile virüs ortadan kalkar
  - Kentsel/salgın/endemik döngü – tropik bölgelerdeki geniş kentsel alanlarda, çoklu serotipli periyodik salgınlar

Doğrular ve Yanlışlar

- İmmünosüpresyon
- İmmünosüpresif ilaç ya da tedavi
- İmmünosüprese (ya da bağışıklığı baskılanmış) hasta ya da konak
- İmmünokompetan
- İmmünsüpresyon
- İmmünsüpresif ilaç ya da tedavi
- İmmünosüpresif / immünsüpresif hasta ya da konak
- İmmünkompetan

İmmünsupressif Kullanımı

- Hastaneye yatan 226 COVID-19 hastasında steroid kullanımı araştırılmış
- Steroid alanlarda hastanede mortalitede azalma izlenmemiş
- Steroid alanlarda daha fazla bakteriyel enfeksiyon (% 25 - % 13.1, $P = 0.041$) ve mantar enfeksiyonu izlenmiştir (% 12.7- versus % 0,7 , $P < 0.001$)
- Steroid alan hastaların bir kısmı tocilizumab almış, sekonder enfeksiyon açısından tocilizumab açısından fark yok

Karaciğer naklinden sonra immünsüpresif tedavi kesilebilir mi?

Review

Can immunosuppression be stopped after liver transplantation?

Pierre-Alain Clavien, Xavier Muller, Michelle L. de Oliveira, Philipp Dutkowski, Alberto Sanchez-Fueyo

Liver transplantation has improved dramatically over the past three decades, mainly as a result of advances in surgical techniques and management of post-transplant complications. The focus has now turned towards rescuing additional organs in the face of scarce organ supply, or prevention of long-term toxicity associated with immunosuppression. The liver appears to be privileged in terms of immune tolerance, with a low incidence of antibody-mediated rejection, which is in sharp contrast to other solid organ transplants, such as kidney, lung, and heart transplants. However, tolerogenic processes remain poorly understood, and strategies for complete drug withdrawal should be selected carefully to avoid graft rejection. In this Review, we summarise the current understanding of liver-specific immune responses and provide an outlook on future approaches.

Introduction

Allogeneic response mechanisms have been of great interest since the early days of organ transplantation. Allograft acceptance versus rejection was first described in 1944 by Medawar,¹ followed by Billingham.² From

many strategies have been developed to induce tolerance to allogeneic organs in rodents. In these models, tolerance is defined by a functioning graft without histological signs of rejection in the absence of immunosuppression and in an immunocompetent host that can accept a

Lancet Gastroenterol Hepatol
2017

Published Online
March 28, 2017
[http://dx.doi.org/10.1016/S2468-1253\(16\)30208-4](http://dx.doi.org/10.1016/S2468-1253(16)30208-4)

Department of Surgery and
Transplantation, University
Hospital Zurich, Zurich,
Switzerland

(Prof P-A Clavien MD,
X Muller MD, M L de Oliveira MD,
Prof P Dutkowski MD); and
Institute of Liver Studies, MRC
Centre for Transplantation,
King's College London, London,
UK (Prof A Sanchez-Fueyo MD)

Tedavi

Genel prensipler

- Uzun süreli antifungal tedavi
  - İndüksiyon, konsolidasyon, idame tedavi
  - IDSA ve WHO rehberleri indüksiyon fazında potent fungisidal ajan öneriyor
  - **Amfoterisin B, flusitozin, flukonazol**
- Kafa içi basıncının yönetimi
- **İmmünsüpresif** tedavinin azaltılması
- IRIS kontrolü ve yönetimi

- Ayrıca, duyarlı farelerin bu hastanın escape varyantı ile enfeksiyonu, hem ana virüs hem de escape varyantı ile yeniden enfeksiyona karşı koruyucu bağışıklığın yanı sıra,
- Alfa ve beta SARS-CoV-2 varyantlarına karşı yüksek nötralizasyon titrelerini oluşturduğu gösterilmiş,
- İmmünosupresif tedavi azaltıldıktan sonra hasta, spike spesifik nötralizan antikorlar geliştirerek iyileşmiş.

IBH - AŞILAMA

- **Bildirim 8.1***
- **İmmünosupresif** alan İBD hastalarında **canlı aŐılar** genellikle **güvensiz** olarak kabul edilir.
- **İmmünosupresif tedavinin kesilmesinden sonra canlı aŐı uygulamadan önce en az 1-6 ay beklenmesi** önerilir [EL5].
- Herhangi bir canlı aŐı için yönetme kararı vaka bazında düşünölmelidir [EL5]
- **Bildirim 8.2**
- **Tedaviye başlamadan önce**, tercihen İBH teşhisi sırasında, enfeksiyon riskine ilişkin standart bir kontrol listesi ve **baŐıŐıklama durumu** tamamlanmalıdır [EL5]

Seyahat öncesi aşılama

- **Bildirim 7.1***
- Veri yetersizliği nedeniyle, enfeksiyonun arttığı ülkelere seyahat etmeye karşı öneri yoktur.
- Ancak, endemik bölgelere seyahat eden **immünosupresyon** altındaki hastalar için güvenlikle ilgili **seyahat öncesi danışmanlık** alınması, **önlemlere uyulması** şiddetle tavsiye edilir [EL4].
- Ulusal makamlardan özel seyahat önerileri alınmalı ve Dünya Sağlık Örgütü'ne danışılmalıdır [EL5].

Sıtma

- **Bildirim 7.2**
- İmmünosupresif olanlar da dahil olmak üzere IBD'li hastalar sıtma için veya daha şiddetli bir hastalık seyri için yüksek risk altında görünmüyor ve **önleme için standart yönergeleri** takip etmelidir [EL5]

Aklımızda Kalsın

- Sıklıkla hücresel ancak humoral immünitinin de baskılandığı her durumda kriptokok infeksiyonu görülebilir
- Bu hastalarda görülen subakut/kronik menenjit de kriptokok akla gelmeli
- Çini mürekkebi boyamasıyla mikroskopik inceleme yapılmalı, BOS örnekleri uzun inkübe edilmeli
- Hızlı antijen testleri pratik, duyarlılığı yüksek
- İmmünosüpresif hasta takip eden tüm branşların kriptokok menenjiti farkındalığı artırılmalı

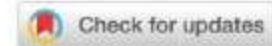
Varyantların neden ortaya çıktığına dair hipotezler

1. Immünsüprese konakta uzamış COVID-19

(Antiviral ilaçlar, monoklonal antikorlar veya konvelasan plazma ile tedavi sırasında oluşan seçici baskı vb.)

2. Zoonotik Orjin,

ARTICLE

<https://doi.org/10.1038/s41467-021-26602-3>

OPEN

Within-host evolution of SARS-CoV-2 in an immunosuppressed COVID-19 patient as a source of immune escape variants

Sebastian Weigang ^{1,7}, Jonas Fuchs ^{1,7}, Gert Zimmer ², Daniel Schnepf ¹, Lisa Kern¹, Julius Beer¹, Hendrik Luxenburger ³, Jakob Ankerhold¹, Valeria Falcone ¹, Janine Kemming³, Maïke Hofmann ³, Robert Thimme ³, Christoph Neumann-Haefelin ³, Svenja Ulferts ⁴, Robert Grosse ⁴, Daniel Hornuss ⁵, Yakup Tanriver⁶, Siegbert Rieg⁵, Dirk Wagner⁵, Daniela Huzly¹, Martin Schwemmler ¹, Marcus Panning ^{1,8}✉ & Georg Kochs ^{1,8}✉

Within-host evolution of SARS-CoV-2 in an immunosuppressed COVID-19 patient as a source of immune escape variants

Sebastian Weigang^{1,7}, Jonas Fuchs^{1,7}, Gert Zimmer², Daniel Schnepf¹, Lisa Kern¹, Julius Beer¹, Hendrik Luxemburger³, Jakob Ankerhold¹, Valeria Falcone¹, Janine Kemming³, Maïke Hofmann³, Robert Thimme³, Christoph Neumann-Haefelin³, Svenja Ulferts⁴, Robert Grosse⁴, Daniel Hornuss⁵, Yakup Tanriver⁶, Siegbert Rieg⁵, Dirk Wagner⁵, Daniela Huzly¹, Martin Schwemmle¹, Marcus Panning^{1,8✉} & Georg Kochs^{1,8✉}

- Sonuçlar, bağışıklığı baskılanmış hastaların potansiyel olarak zararlı SARS-CoV-2 varyantlarının ortaya çıkması için bir kaynak olabileceğini düşündürmektedir.

İmmünsupressanlar

- İmmünsupressanlar doğal ve adaptif immün yanıtını bozarak invazif fungal enfeksiyon yatkınlığını artırır

Steroid tedavisi monosit, PMNL, T lenfosit ve makrofajların fonksiyon kaybına yol açarak koruyucu immüniteyi bozar

Pulmoner aspergilloz için risk faktörüdür

Zona aşılması

ABD ve Avrupa'da **immünkompetan** bireylerde 50 yaş üzeri için onay almıştır. Ülkemizde 60 yaş üzeri için onaylıdır.

Daha önce zona geçirsin yada geçirmesin 2 doz (minimum 4 hafta arayla, önerilen aralık 2-6 ay)

ACIP 2021

Zoster (Recombinant Zoster Vaccine [RZV]) Vaccination

- Routine vaccination with RZV (Shingrix) recommended in persons aged 19 years or older who are or will be immunodeficient or immunosuppressed because of disease or therapy.
- There is no ACIP recommendation for RZV use in pregnancy; consider delaying RZV until after pregnancy.

<https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/71/wr/mm7107a1.htm>

İmmünoglobulin ve İmmün Globulin

- **İmmünoglobülin** terimi, “antikor” anlamına gelen genel bir terimdir (IgG, IgM, IgA, IgD, IgE).
- **İmmün globülin** ise **bir bakteriye ya da virusa (hatta bir antijene) karşı** oluşmuş (konağı ona karşı “immün” kılan) antikor (yani özel bir immünoglobülin) demektir.
  - Tetanos immün globülini, kuduz immün globülini, hepatit B immün globülini, CMV immün globülini, ...
  - **Birçok bakteri ve virusa karşı** oluşmuş, IgG sınıfından opsonizan ve nötralizan antikorları (immünoglobulinler) içeren ve intravenöz, intramüsküler ya da subkutan olarak verilebilen “non-spesifik” immün globülin preparatları da vardır: intravenöz immün globülin (IVIG)...

Hemodiyaliz

Hemodiyalize giren hastalardaki İE'yi klinik olarak kateterle ilişkili veya diğer vasküler giriş bölgesi infeksiyonlarından ayırt etmek genellikle zordur. Ayrıca bu hastalarda, Duke ölçütlerini kullanarak İE tanısı koymada da sorunlar vardır: Bunlardan birincisi bu hastalarda bakteriyemi kaynağı olarak sıklıkla bir kateterin, greftin veya fistülün bulunması nedeniyle kan kültürü pozitifliğinin bu kaynağa bağlanması ve İE'nin akla gelmemesidir. İkincisi, kronik hemodiyaliz uygulanan İE gelişmiş hastalarda ateşin daha az sıklıkta görülmesidir (%45-70'e karşılık %80-90). Bu nedenle ateş olmaması, bu hastalarda İE'yi ekarte ettirmemelidir. Ayrıca kronik hemodiyaliz hastalarında İE tanısı için, ESR artışı veya anemi gibi kronik infeksiyon göstergelerinden yararlanılamaz; çünkü bu hastalarda bu bulgularla normalde de çok sık karşılaşılır. Ancak hemodiyaliz hastalarında CRP düzeyleri diğer İE'li hastalarda-

kine benzer şekilde yük
türi de gözlenmeyebilir
uygulanan bakteriyemi
ekokardiyografi çok öne

KBY'li hastaların İE riski en yüksek grubu hemodiyalize girenler olmakla birlikte, İE riski hepsinde artmıştır. Bu durumun en önemli iki nedeni, bu hasta grubunda hem bakteriyeminin hem de kapak kalsifikasyonlarının daha sık belirlenmesidir. Günümüzde İE olgularının %10-20'si kronik hemodiyaliz uygulanan hastalardır; kronik hemodiyaliz uygulanan hastaların %1-3'ünde İE gelişmektedir.

Tanı niçin zor?

- **Bakteremi** kaynağı olabilecek vasküler giriş var
- Ateş sık görülmeyebilir
- Lab. testleri yol göstermez
- ....

Komplike olmayan *S.aureus* bakteriyemi

- İnfektif endokarditin dışlanmış olması
- Kalıcı cihaz (protez kalp kapakçıkları veya damar greftleri gibi) olmaması
- İntravenöz tedaviden 2-4 gün sonra alınan kan kültürleri negatif
- Varsayılan İnfeksiyon odağının çıkarılması
- 48 ila 72 saat içinde ateşi düşmesi
- Fizik muayenede metastatik stafilokok infeksiyonu bulgusu olmaması

Tüm bu kriterleri karşılayan hastalar, ilk negatif kan kültürü tarihinden itibaren 14 günlük antimikrobiyal ile tedavi edilebilir

Karaciğer Sirozu

- Hepatik yapının bozulması rejeneratif nodüllerin oluşumu ile karakterize ilerleyici **fibrozun** geç safasıdır
- ❖ İrreversibl **fibrozis** **fibrosis / fibrose**
- ❖ KC hücrelerinin **nekrozu** **necrosis / nécrose**
- ❖ Çok yönlü immun disfonksiyonla karakterize
- Hasta yaşam kalitesi ve süresini etkiler
- Ciddi komplikasyonlarla seyreder
- Tedavi edilmeyen KHB olgularında 100 hasta yılı başına **siroz** gelişme insidansı 2-10'dur **cirrhosis / cirrhose**
- Yılda 200000 hasta HBV ilişkili sirozdan hayatını kaybetmektedir

Normal Karaciğer

Sirozlu Karaciğer

Karaciğer biopsisi

- ❖ Perkütan kör iğne **biopsi**
  - ❖ Tomografi ve ultrason eşliğinde iğne **biyopsi**
  - ❖ Laparoskopik biopsi
  - ❖ Transvenöz biopsi yoluyla örnekleme yapılabilir
-
- Diffüz karaciğer hastalıklarında kör biopsi yeterlidir
  - Fokal lezyonlarda görüntüleme yöntemlerine ihtiyaç vardır

Is Ribavirin **Prophylaxis** Effective for Nosocomial Transmission of Crimean-Congo Hemorrhagic Fever?

Rahmet Guner, Imran Hasanoglu ✉, Mehmet Akin Tasyaran, Derya Yapar, Siran Keske, Tamer Guven, and Gul Ruhsar Yilmaz

- **4 doktor ve 3 hemşire KKKAV infekte olmuş kan ve vücut sıvıları ile temas ettiler.**
- **Bu 7 vakadan 6'sına 0.5-1 saat içinde Ribavirin **proflaksisi** yapıldı**
- **Ribavirin **proflaksisi** yapılmayan doktorda KKKAV hastalığı gelişti.**

Temas Öncesi Profilaksi (PrEP)

Tüm bölüm güncellendi

The following procedures are recommended:

- Documented negative fourth generation HIV test should be performed before starting PrEP. In case of suspicion of acute HIV infection, a fourth generation HIV test on plasma should also be performed, and a fourth generation HIV test should be repeated 6-12 months. In stable long-term users who have a negative fourth generation HIV test, an interim third generation test that can be performed in a primary care clinic is acceptable
  - PrEP should be changed to triple-drug ART without interruption in case of early clinical signs of HIV seroconversion, a positive HIV test which may necessitate referral for ART initiation page 12
  - PrEP may continue during pregnancy and breastfeeding if the risk of acquiring HIV persists
- 4.kuşak HIV testi TÖP başlanmadan önce bakılmalı, 1. ayda her 3 ayda bir tekrar edilmelidir
  - Akut HIV infeksiyonundan şüpheleniliyorsa HIV RNA bakılmalıdır.
  - Risk varsa gebelik ve emzirme döneminde de TÖP'e devam edilebilir

YENİ

Maruziyet sonrası profilaksi

Biz ne yapıyoruz?

Maruziyet sonrası profilaksi için Ribavirin uyguluyoruz

**7 gün boyunca 2g/gün
(Doz için bir fikir birliği bulunmuyor)**

İnfeksiyon Hastalığının Adı Yazılırken

- Bir hastalık adı söylendiye onun ardından “...infeksiyonu” denilmez.
  - Hepatit B infeksiyonu, dang infeksiyonu, COVID-19 infeksiyonu
- Ancak bir etyolojik etken adı söylendikten sonra “...infeksiyonu” denilir.
  - HBV infeksiyonu, dang virusu infeksiyonu, SARS-CoV-2 infeksiyonu
- *Francisella tularensis* infeksiyonu ya da tularemi, *Bordetella pertussis* infeksiyonu ya da boğmaca, *Vibrio cholerae* infeksiyonu ya da kolera, Kırım-Kongo kanamalı ateşi (KKKA) virusu infeksiyonu ya da KKKA, çikungunya virusu infeksiyonu ya da çikungunya

Geriatrik İnfeksiyonlar

- İdrar yolu infeksiyonları,
- Pnömoni,
- Bakteriyemi,
- Protez infeksiyonları,
- Deri-yumuşak doku, dekübit infeksiyonları,
- Grip, >65 yaş ilk 10 ölüm nedeni
- >65, COVID-19 enfeksiyonunda kötü prognoz

COVID-19 İle İlişkili Mukormikoz

- Yüksek doz kortikosteroidler ve tocilizumab vb ilaçlar COVID-19 hastalarını mukormikoza yatkın hale getirebilir
- Mukormikoz diyabet, bağışıklık sistemini zayıflatan durumlar veya ilaçlar ve kanser gibi diğer klasik mukormikoz risk faktörlerinden yoksun, şiddetli COVID-19 enfeksiyonu olan hastalarda bildirilmiştir.
- Erken tanı ve tedavi önemlidir

Hepatit A

❑ Pıhtılaşma faktör bozuklukları risk grubundan kaldırıldı (2020)

❑ Hepatit A enfeksiyonu açısından yüksek veya orta endemik ülkelere seyahat" metni eklendi (2021)

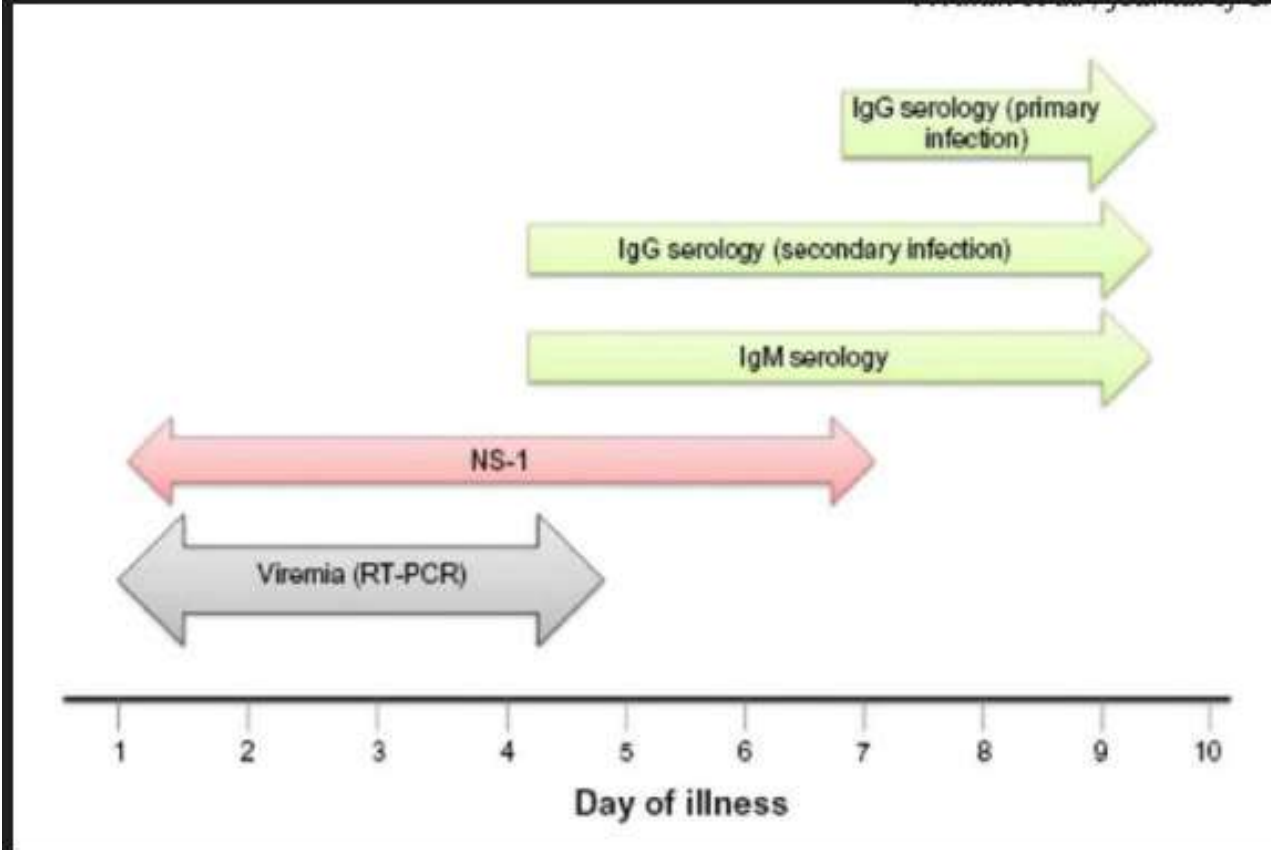
HepA-HepB [Twinrix] 0, 7 ve 21-30 günlerde 3 dozluk hızlandırılmış uygulama, ardından 12. ayda bir rapel doz uygulanabilir

Düşük endemik: ABD, Kanada, Batı Avrupa, Avustralya, Yeni Zelanda

Orta endemik: Türkiye, Doğu Avrupa, Rusya

Yüksek endemik: Meksika, Orta ve Güney Amerika, Afrika, Orta Doğu, Asya

Dang Enfeksiyonu Şüpheli Bir Hastada Laboratuvar Tanı Seçenekleri

- Viral nükleik asit, yapısal olmayan protein 1 (NS1) veya IgM sero dönüşümünün saptanması, dang hastalığının olası bir tanısı olduğu hastalarda doğrulayıcı bir bulgudur
- Gün 0, hastanın bu hastalık sırasında herhangi bir semptom kaydettiği ilk gündür

Ayırıcı Tanı

- ❖ COVID 19
- ❖ Leptospiroz
- ❖ Akut Gastroenterit
- ❖ Akut Viral İnfeksiyonlar (Adeno, ..?)
- ❖ Brucella
- ❖ HIV İnfeksiyonu

Teröpotik aferez; kime? Ne zaman

- Sepsiste aferez tedavisini kullanma nedeni, sepsisin **inflamatuvar** sürecinde görev alan ajanların plazmadan uzaklaştırma esasına dayanır.

- Schwartz J, Winters JL, Padmanabhan A, Balogun RA, Delaney M, Linenberger ML, et al. Guidelines on the use of therapeutic apheresis in clinical practice evidencebased approach from the writing committee of the american society for apheresis: the sixth special issue. J Clin Apher 2013;28(3):145-284.

Sonek Olarak "-uar" ve "-uvar"

- Aksesuar (accessoire)
- Fermuar (fermoir)
- Inflamatuvar (inflammatoire)
- Kontuar (comptoir)
- Observatuvar (observatoire)
- Pisuar (pissoir)
- Repertuar (repertoire)
- Respiratuvar (respiratoire)
- Rezervuar (réservoir)
- Trotuar (trottoir)
- Konservatuvar (conservatoire)
- Laboratuvar (laboratoire)

Karbapenem Dirençli *Enterobacteriaceae* (CRE)

- En az bir karbapenem direnci ya da karbapenemaz enzim üretimi
- Heterojen grup patojen
- Karbapenemaz üreten ve üretmeyen CRE
- KPC, IMP, VIM, NDM, OXA-48

Seftazidim-Avibaktam Etki Spektrumu

- Karbapenem dirençli Enterobacteriaceae
- Dirençli *P. aeruginosa*
- Minimal etki
  - * Acinetobacter spp.,
  - * Anaeroblar
  - * Gram pozitif bakteriler

Yönelme Durumu Eki Olarak "(y)e" ya da "(y)a"

- Karbapenem**e** dirençli
- Flukonazole**e** duyarlı
- Penisilinaz**a** dayanıklı
- Antipiretiğ**e** yanıtli
- Askı(y)**a** asılı
- Bakkal**a** borçlu
- Duvar**a** çivili
- Kongre(y)**e** davetli
- Kanıt**a** dayalı

- Komşu(y)**a** garazlı
- Depreme**e** hazırlıklı
- Dolandırıcı(y)**a** hınçlı
- Bölücülüğ**e** kapalı
- ABD'(y)**e** mesafeli
- Namaz**a** niyetli
- İktidar**a** öfkeli
- Anayasa(y)**a** saygılı
- Eğiticiliğ**e** sevdalı
- Muhalefete**e** tepkili
- İçme(y)**e** tövbeli
- Karaciğere**e** yararlı
- Öldürme(y)**e** yeminli
- Kalb**e** zararlı